

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk	Ons kenmerk	U23-002109	Datum	3 maart 2023
Uw brief	Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp: Onderzoek tijdelijke opvanglocatie vluchtelingen	Cluster	SVUSD,	Bijlage(n)	

Beste raadsleden en burgerleden,

In navolging op onze eerdere brieven over de opvang van vluchtelingen en onze presentatie in de beeldvormende vergadering van 5 juli 2022, praten we u met deze brief bij over de huidige stand van zaken, de Spreidingswet en wat dat voor de gemeente Bergen op Zoom kan betekenen.

Ons land verkeert op dit moment in een asielcrisis. Er zijn namelijk te weinig opvangplekken voor asielzoekers en vergunninghouders in afwachting van een woning. Het kabinet neemt met provincies en gemeenten crisismaatregelen. Zo zijn er crisisnoodopvangplekken bijgekomen en vangt het kabinet asielzoekers tijdelijk op in cruiseschepen. Om uit de opvangcrisis te komen, zijn er meer langdurige opvangplekken nodig. De Rijksoverheid doet hiervoor een dringend beroep op gemeenten. Daarnaast bereidt de Rijksoverheid momenteel de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (beter bekend als de Spreidingswet) voor, die gemeenten verplicht om voor asielopvang te zorgen.

Wat is de Spreidingswet?

De Spreidingswet verplicht gemeenten om naar rato asielzoekers op te vangen voor een aaneengesloten periode van minimaal 5 jaar, op een locatie binnen de gemeentelijke grenzen. De gemeente zorgt voor het pand en werkt mee aan het verkrijgen van de benodigde vergunningen, het COA koopt/huurt het pand en beheert en draait de tijdelijke opvanglocatie, al dan niet met hulp van andere organisaties zoals het Rode Kruis, en/of lokale organisaties.

De verwachting is dat deze wet binnenkort in werking treedt en de tijdelijke opvanglocaties uiterlijk op 1 januari 2024 gerealiseerd moeten zijn. Dit betekent dat het van belang is dat gemeenten hierop anticiperen en de voorbereidingen op een tijdelijke asielopvang al zo veel mogelijk treffen. Het realiseren van deze asielopvangplekken is - na de inwerkingtreding van de Spreidingswet - een wettelijke plicht die door het Rijk kan worden afgedwongen.

Wat betekent dit voor Bergen op Zoom?

Op dit moment vangen we nog geen asielzoekers op in Bergen op Zoom, maar we vinden het van groot belang om als samenleving gezamenlijk een humane oplossing voor asielopvang te vinden en willen als gemeente onze bijdrage leveren. Tegelijkertijd willen we er ook zijn voor andere doelgroepen die op zoek zijn naar geschikte huisvesting. Denk daarbij bijvoorbeeld aan starters, senioren en arbeidsmigranten.

Gemeenten in het district de Markiezaten zijn al enige tijd aan de slag met het 'model Markiezaten'. Dit model houdt op hoofdlijnen in dat de 7 gemeenten in het district de Markiezaten (Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen en Woensdrecht) onderling afspraken maken over het realiseren van (crisis)noodopvang, reguliere opvang van vluchtelingen en huisvesting van vergunninghouders. Gezamenlijk bekijken deze gemeenten hoe zij invulling kunnen geven aan de toekomstige Spreidingswet.

De indicatieve opgave die het Rijk aan onze Veiligheidsregio heeft opgelegd, betreft het realiseren van 4.148 asielopvangplekken. Die zijn naar rato verdeeld over de gemeenten, wat voor Bergen op Zoom uitkomt op het realiseren van 248 plekken vóór 1 januari 2024. Ondertussen weten we dat die indicatieve opgave eigenlijk een ondergrens is en houden we er rekening mee dat de definitieve opgave naar alle waarschijnlijkheid hoger ligt. We zijn daarom op zoek gegaan naar locaties die zich mogelijk lenen tot het opvangen van circa 300 asielzoekers voor de duur van vijf jaar waarbij zo min mogelijk woonruimte uit het reguliere aanbod wordt onttrokken. Op verzoek van het COA zijn wij met hen in gesprek gegaan.

Onze voorwaarde is vooral kansrijke asielzoekers op te vangen - waarvan bijna zeker is dat zij een verblijfsvergunning krijgen en in de omgeving moeten worden gehuisvest - en asielzoekers die al een verblijfsvergunning hebben (vergunninghouders dus) maar nog in afwachting zijn van een woning in of nabij de gemeente Bergen op Zoom. Op die manier kunnen ze lokaal alvast integreren, inburgeren en participeren. Wij hebben aan het COA ook aangegeven dat wij geen vrijwillige plekken zullen realiseren, maar dat we anticiperen op de aankomende Spreidingswet en de opgave die ons in het kader daarvan wordt opgelegd.

Realiseren extra woningen

Naast de opvang van asielzoekers ligt er ook een taak voor de huisvesting van onze eigen inwoners. In het bestuursakkoord is immers de ambitie vastgelegd om 7.000 woningen te realiseren tot 2040. Regionaal is afgesproken om in Bergen op Zoom ten minste 4.300 woningen te realiseren tot 2040, plus 900 tijdelijke wooneenheden tot 2030. Dat is een flinke opgave, maar wel nodig omdat we zien dat spoedzoekers veel moeite hebben bij het vinden van woonruimte op korte termijn. Denk hierbij aan mensen die uit scheidingen komen, mensen waarvan hun tijdelijke huurcontract ophoudt, studenten, senioren etc. Daarom hebben we bij de inventarisatie voor locaties ook gekeken naar panden die geschikt zijn voor een combinatiefunctie van wonen en opvang.

Planning

Wij verwachten binnenkort met nadere informatie te komen over een mogelijke locatie voor de tijdelijke opvang van asielzoekers. Ondanks dat de medewerking aan het openen van een tijdelijke opvanglocatie een collegebevoegdheid is, vinden we het op zijn plaats om u in een vroeg stadium mee te nemen en de kans te geven om vragen te stellen en uw zienswijze kenbaar te maken. Op 27 maart aanstaande wordt een voorstel aan de agendacommissie gedaan om dit onderwerp te agenderen voor de beeldvormende vergadering en de commissie. De datum 1 januari 2024 klinkt nog ver weg, maar uit ervaring weten we dat het gereed maken van een opvanglocatie de nodige tijd in beslag neemt.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

loco-secretaris,

dhr. M. Akerboom MSc

burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter